

2019-2023

Rekenbeleid op RSG Slingerbos/Levant

Jolanda Plesman M SEN
Rekenspecialist
2019-2023

Rekenbeleid op RSG Slingerbos/Levant

Met het wegvallen van de verplichte rekentoets is er op de RSG behoefte aan een duidelijk beleidsplan t.a.v. rekenen, dat aansluit bij de behoeften van de leerlingen op de RSG. Een rekenbeleid waarin goed is vastgelegd wat er tot nu toe is gebeurd en wat er verder moet gaan gebeuren. Daarnaast volgen we als school de ontwikkeling in wet en regelgeving die van toepassing is op het rekenbeleid.

Maar het belangrijkste is dat we als school het als onze opdracht zien om iedere leerling voldoende rekenvaardigheid mee te geven voor het verdere leven.

In dit document leest u wat de visie is van de RSG op rekenen, welke ervaringen hebben bijgedragen tot onze visie en hoe ons rekenbeleid is vormgegeven.

Succeservaringen

Binnen de RSG hebben we de afgelopen jaren de volgende succeservaringen opgebouwd. Deze ervaringen zijn ondersteunend aan het vormgeven van onze visie en ons beleid.

- De nauwe samenwerking tussen de rekenspecialist en de vakgroep wiskunde, vooral met de wiskunde docenten van de brugklas;
- De goede samenwerking tussen de rekenspecialist en de vakgroepen waar de rekenvaardigheid van leerlingen van belang is zoals bv het vak economie;
- Begeleiding door een rekenspecialist helpt bij het vaardiger worden in rekenen;
- De screening bij binnenkomst in de brugklas (selectie aan de “voorkant”) blijkt effectief te zijn in het snel signaleren en direct begeleiden van rekenzwakke leerlingen;
- De rekenvaardigheden die de leerlingen nodig hebben kunnen goed inge oefend worden met het rekenprogramma Rekensite van VO-content;
- Leerlingen met ernstige rekenproblemen hebben extra begeleiding nodig om het reguliere lesprogramma te kunnen volgen.

Visie op het rekenbeleid binnen de RSG 2019-2023

De RSG ziet het als haar maatschappelijke opdracht om de rekenvaardigheid van leerlingen op peil te houden en het liefst te verbeteren. Dit omdat we van mening zijn dat rekenvaardige leerlingen een meerwaarde zijn voor het leven wat zij gaan leiden en de maatschappij waarin zij opgroeien. Daarnaast zijn we van mening dat een goede rekenvaardigheid ondersteunend is bij veel vakken die onze leerlingen volgen. Leerlingen met dyscalculie en ernstige rekenproblemen worden door de rekenspecialist actief ondersteund. We krijgen deze leerlingen in beeld door een goede screening. Daarnaast is de nauwe samenwerking tussen de rekenspecialist en de vakgroepen, om rekenzwakke leerlingen in beeld te krijgen, essentieel. We ondersteunen leerlingen bij het vaardig worden in rekenen door begeleiding van de rekenspecialist en de inzet van VO-Content. Rekenen zal structureel ingebed blijven in het wiskundeonderwijs van de RSG.

Begeleiding van leerlingen met ernstige rekenproblemen en/of dyscalculie

Binnen de RSG hanteren wij het Protocol Ernstige Reken Wiskunde problemen en Dyscalculie (Voortgezet Onderwijs).

Doelen

De doelen van het dyscalculiebeleid op de RSG zijn:

- leerlingen met dyscalculie volgen die opleiding waartoe ze op basis van hun cognitieve capaciteiten in staat zijn;
- we helpen leerlingen zo zelfstandig mogelijk om te gaan met hun dyscalculie;
- we ondersteunen leerlingen bij het vergroten van hun functionele geïnteresseerdheid, zo nodig met hulpmiddelen en/of begeleiding.

De RSG hanteert onderstaande uitgangspunten om genoemde doelen te bereiken. Hierbij staat de leerling centraal. Belangrijke vragen zijn:

- wat heeft deze leerling nodig?
- heeft hij voldoende aan begrip, goed onderwijs en de algemene afspraken die op school gelden voor dyscalculie?
- heeft hij daarnaast ook nog individuele ondersteuning en/of extra hulpmiddelen nodig?

Aanpak

De RSG kent de volgende aanpak als het gaat om het versterken van de rekenvaardigheid:

Signalering brugklas

Aan het begin van het schooljaar zijn er gegevens uit het LVS van de basisschool en de CITO-eindtoets beschikbaar. Op basis van deze gegevens worden de achterstanden bekeken. Leerlingen die op onderdelen minder dan 1F scoren krijgen (extra) rekenlessen en worden in de gaten gehouden. Er wordt aanvullende informatie opgevraagd bij de basisschool. In oktober wordt er een 0-meting (screening Diatoetsen) afgenomen. Op basis van de resultaten van de 0-meting worden nieuwe afspraken over de begeleiding van leerlingen met een lage score gemaakt. Bij het beoordelen van de resultaten nemen we ook de huidige vorderingen op o.a. wiskunde mee. De begeleiding in de brugklas bestaat uit maximaal 1 les uur per week, dit kan individueel of in een klein groepje. We oefenen dan rekenvaardigheden die ook bij wiskunde van groot belang zijn.

Signalering alle leerjaren

Signalen kunnen ook opgevangen worden door de mentor, vakdocenten (wiskunde en/of economie docenten). Deze kunnen leiden tot onderzoeksvragen die ook na aanvang van het

voortgezet onderwijs een psychodiagnostisch onderzoek naar aanwezigheid van de kenmerken van dyscalculie rechtvaardigen.

Bij aantoonbaar onvoldoende vorderingen in de reguliere lessen overlegt de vakdocent wiskunde of mentor met de rekenspecialist welke stappen er ondernomen moeten worden om de leerling verder te helpen. De rekenspecialist kan een diagnostisch rekengesprek voeren en handelingsadviezen geven. (begeleidingscategorie 2, ERWD2). De leerling krijgt dan intensievere begeleiding van de rekenspecialist.

De rekenspecialist biedt aanvullende instructie en begeleidt de leerling bij het oefenen. Wanneer de leerling na een half jaar nog steeds weinig vooruitgang boekt komt hij in begeleidingscategorie 3. Begeleidingscategorie 3 start met een diagnostisch onderzoek. Op basis van de resultaten van het onderzoek stelt de diagnosticus een handelingsadvies op. De rekenspecialist koppelt het advies aan het individuele handelingsplan voor rekenen dat al in categorie 2 is opgesteld. Hij stemt het handelingsplan nog specifieker af op de onderwijsbehoeften van de leerling. Bij aantoonbaar onvoldoende vooruitgang komt de leerling in aanmerking voor een dyscalculie onderzoek. Een leerling in begeleidingscategorie 3 en een leerling met een dyscalculieverklaring krijgt structurele begeleiding op maat.

Om over te gaan tot een onderzoek aanvraag moet er sprake zijn van de volgende indicaties:

1. Vermoeden van ernstige rekenproblemen binnen het primair onderwijs
2. ernstige uitval op de rekentoetsen bij de 0-meting
3. problematische beheersing van de rekenkundige onderdelen bij de rekenvakken.
4. de moeilijkheden binnen de verschillende vakken blijven aanhouden ondanks RT en begeleiding in het primair onderwijs, verlengde instructie in de klas, extra instructie in VO en extra ondersteuning door ouders.
5. geconstateerde problematische rekenontwikkeling door de rekenspecialist.

Als meerdere van bovenstaande criteria van toepassing zijn, kan door de rekenspecialist in overleg met de zorgcoördinator en in samenspraak met de ouders een verzoek gedaan worden tot een onderzoek naar de aanwezigheid van de kenmerken van dyscalculie.

Dyscalculie onderzoek

Het onderzoek naar dyscalculie moet worden verricht door een BIG-geregistreerd GZ-psycholoog, orthopedagoog Generalist-NVO of een kinder- en jeugdpsycholoog-specialist - NIP die gespecialiseerd is op het gebied van rekenen of samenwerkt met een rekenspecialist (MSEN rekenspecialist). De RSG werkt hiervoor samen met Orthopedagogische Praktijk Ermelo (OPE). De rekenspecialist neemt het vooronderzoek af (o.a. de Zareki en tempo toets rekenen) en stelt een verslag op. Daarna volgt een aanvraag voor het vervolgonderzoek om dyscalculie vast te stellen bij het OPE. De kosten hiervan zijn voor rekening van de ouders.

Het onderzoek richt zich op drie toetsbare criteria:

- criterium van ernst: er is sprake van een significante rekenachterstand ten opzichte van leeftijd- en/of opleidingsgenoten, waar de persoon in het dagelijks leven door gehinderd wordt;
- criterium van achterstand: er is sprake van een significante rekenachterstand ten opzichte van datgene wat op basis van de individuele ontwikkeling van de persoon verwacht mag worden;

- criterium van didactische resistentie: er is sprake van een hardnekkig rekenprobleem, dat resistent is tegen gespecialiseerde hulp;

Binnen de RSG valt de dyscalculie en het dyscalculiebeleid onder de verantwoordelijkheid van het zorgteam binnen de school. De verantwoordelijkheid van het zorgteam valt onder de coördinator leerling ondersteuning. Daarnaast hebben docenten, mentoren, leerlingen en ouders een rol in de begeleiding van leerlingen met dyscalculie.

Schoolexamen rekenen

De rekenspecialist organiseert de rekentoetsen voor de leerlingen zonder wiskunde in hun eindexamenpakket. En monitort de resultaten van de rekentoets. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de sectie wiskunde.

Voor leerlingen met dyscalculie is 25% extra tijd beschikbaar en mag gebruikt gemaakt worden van een standaard rekenmachine.

Voor leerlingen met ernstige rekenproblemen (begeleidingscategorie 3) die begeleiding hebben gehad gelden voor de rekentoets dezelfde afspraken als voor een leerling met dyscalculie.

Belangrijk om te weten:

- Belangrijk is dat de leerling mede-eigenaar is van zijn plan. De ondersteuning (indien gewenst of noodzakelijk) vindt plaats gedurende de gehele schoolloopbaan en wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Soms komen leerlingen met een dyscalculieverklaring op het VO. In dat geval vragen we aan de ouders om de dyscalculieverklaring met het daaraan gekoppelde onderzoeksrapport op te sturen. In de dyscalculieverklaring staan aanwijzingen voor ouders voor specifieke hulp aan hun kind
- Er wordt bij de start van het schooljaar direct bekeken en besproken of, en zo ja, hoe de ondersteuning wordt vormgegeven.
- Een dyscalculie verklaring geeft recht op extra ondersteuning en maatregelen, maar het zorgt ook voor beperkingen. Niet alle vervolgopleidingen en beroepen zijn haalbaar. Denk bv aan de verplichte rekentoets van de PABO.
- Verschillende maatregelen worden genomen als er sprake is van de aanwezigheid van een vorm van dyscalculie. De algemene, dispenserende, compenserende en remediërende maatregelen moeten gezien worden als mogelijke ondersteuning van leerlingen met dyscalculie. Welke maatregelen nodig zijn moet per leerling bekeken worden, vanuit het onderzoeksrapport en de ervaringen van de deskundige begeleiding, waarbij het uitgangspunt moet zijn dat de leerling zo zelfstandig mogelijk functioneert. Jaarlijks moet opnieuw bekeken worden welke maatregelen noodzakelijk zijn. De remediërende maatregelen worden op individuele basis of in kleine groepjes ingezet naar gelang het leerjaar en het niveau van de leerling. De begeleiding start in leerjaar 1 max. 1 lesuur per week. Vanaf leerjaar 2 maken we met de leerling afspraken over de verdere invulling van de begeleiding. Hierbij is van belang dat de leerling zelf met een hulpvraag komt.